D17

LKA

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Britanijos LIETUVIS

LITHUANIAN WEEKLY — LIETUVIU SAVAITRASTIS

Leidejas— D. B. LIETUVIU SAJUNGOS CENTRO VALDYBA
REDAKCINEI KOLEGIJAI BENDRADARBIAUJANT
Redaguoja—A. J. KAULENAS
REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS
2, London Mews, London Street, London, W.2
(Telef. AMBassador 6195)
KAINA : metams - 18 sil., 6 me n. - 10 sil.
3 men. - 5 sil, 6 penai
SKELBIMAI : eilute I skilt - 1 sil
Sveikinimai ir uzuojautos—10 sil.
Redakcija straipsnius taiso bei trumpina savo nuoziūra ir nesunaudotu rankrasciu nesaugo.
Uz skelbimu turini redakcija neatsako.
Paskiro Nr kaina 6 pena

30 (103) 1949, liepos 22. III METAI

ŠV. TĖVAS EKSKOMUNIKAVO KOMUNISTUS

Prahos vyriausybė perima kataliku Bažnyčia savo valdžion

Kova tarp K. Bažnyčios ir materialistinio komunizmo pasiekė kulminacini punkta ir privertė abi puses pavartoti stipriausius ginklus. Prahos vyriausybė paskelbė istatyma, kuriuo K. Bažnyčia bus perimta vyriausybės žinion. Komunistu vyriausybė skirs visus bažnyčiu pareigūnus nuo arkivyskupo iki kariuomenės kapelionu ir kontroliuos Bažnyčiai priklausančia nuosavybe. Kunigai bus valstybės apmokami, jeigu jie bus "tautiniai patikimi." Švietimo ministerija kontroliuos visus kataliku spaudos leidinius ir galės duoti kunigams isakymus. Šis istatymas bus patiektas komunistiniam parlamentui "priimti." Tuo istatymu norima padaryti Bažnyčia irankiu komunizmo ideologijai skleisti.

Šv. Tėvas prieš komunizma ėmėsi iki šiol nepaprastu priemoniu, paskelbdamas Apaštališka Akta, pagal kuri visi komunistai, kur jie bebūtu, bus ekskomunikuoti, jei neišstos iš partijos ir toliau skelbs bedieviška komunistu doktrina. Aktas pirma karta aiškiai pasisako, kad KATALIKAI NEGALI BŪTI KOMUNISTAIS. Ekskomunikacija yra triju laipsniu, kad padarius skirtuma tarp tu, kurie laisvu noru ir pilnai suprasdami esme komunizmo yra komunistai, ir tu, kurie dėl materialiniu išskaičiavimu, saugumo ar kitu priežasčiu turėjo pasidaryti partijos nariais, ypač anapus geležinės uždangos.

Ekskomunikavimo aktas ypatingai palies taip vadinama "Kataliku Akcijos Partija" Čekoslovakijoje. Jos vadas Petr, kuris yra susisiekimo ministeris, tuojau pareiškė, kad popiežius padarė politini žygi ir kad šv. Tėvas turi būti skaitomas autoritetu tik tikėjimo ir moralės klausimais, bet neturi teisės tvarkyti Čekoslovakijos politikos.

Puolimas prieš arkivysk. Berana ir kitus vyskupus padidėjo. Bet ju pastangos nuėjo niekais, — Čekoslovakijos kunigai visose bažnyčiose perskaitė atsišaukima, kuriuo kunigai pareiškia ištikimybe vyskupams, pasmerkia Kataliku Akcija ir deklaruoja, kad laikysis tikėjimo, nežiūrint to, kokios pasėkos būtu iš to. Šis kunigu pareiškimas buvo perskaitytas nežiūrint vyriausybės draudimo ji skaityti viešai.

Popiežiaus paskelbtas aktas iššaukė didele reakcija komunistu sluogsniuose. Maskva ir visi satelitai aštriausiai puola Popiežiu. Ypač aštria kalba pasakė Italijos komunistu vadas Togliatti, kuris junta, jog ekskomunika atvers daugeliui jo pasekėju akis, kuriu gan daug buvo tikinčiuju.

Komunistu reagavimo aštrumas parodo, kad Popiežiaus aktas padarytas labai laiku ir tinkamai, — tai yra autoritetingas demaskavimas komunizmo, kuris vis dar nekuriuose kraštuose dangstėsi skaisčiomis skraistėmis.

SLAPTI DOKUMENTAI PASKELBTI

Plačiai pasklides tvirtinimas, kad Vokietijos pasiuntiniai Londone buvo isitikine, jog Britanija galimo karo atvėju nekariaus, buvo sugriauti paskelbus slaptus naciu diplomatinio susirašinėjimo dokumentus. Hitlerio ambasadorius Londone von Ribbentropas, kuris vėliau buvo Reicho užsieniu reikalu ministeriu, rašė Hitleriui dar 1938 metais, kad Britanija nenorinti arti saves stiprios Vokietijos, kuri grestu Britu saloms, ir jei kiltu karas, britai kariaus. Toliau Ribbentropas priduria, kad jis nustojes vilties susitarti su Britu vyriausybe. Panašius įspėjimus Hitleris gavo ir iš savo pasiuntinio JAV-bėse, kuriuose buvo isakmiai nurodyta, kad JAV-bės neliksiančios neutralios, jei Britanija bus ivelta i kara.

TITO UŽDARO SIENA

Kaip pranešama iš Jugoslavijos, Tito nutarė uždaryti siena su Graikija. Prieš kiek laiko jis buvo pažadėjes tai padaryti vienoje iš savu kalbu, šiandien tai vykdo. Pasienio žandarmerija ir kelios divizijos išsidėsto pasieniu. Paskelbta, kad kiekvienas graiku-komunistu sukilėlis ar ju dalinės, kuris peržengs Jugoslavijos-Graikijos siena, bus internuotas.

Kaip žinome, dar visai nesenai Graikijos "sukilėliai" plačiai naudojosi Jugoslavijos parama ir vaišingumu. Iš čia buvo planuojami puolimai, iš čia jie buvo ir vykdomi. Buvo irengtos specialios jiems stovyklos, kur jie po kovu gaudavo poilsi, nauja apginklavima ir municija. Jei šis Tito žygis bus rimtai igyvendintas, Graikijos "sukilėliams" padėtis žymiai pasunkės.

DUOTI, AR NEDUOTI ?

Nors pasitarimai tais klausimais eina prie uždaru duru, bet spauda skelbia, kad JAV-biu valdžios atstovai šiuo metu sprendžia klausima: duoti, ar neduoti Britanijai atominės bombos gaminimo paslapti. Pažymima, kad Britanija jau toli yra pažengusi šioje srityje, bet kol kas dar neturi galutino rakto i atominės bombos paslapti. Britai pageidauja, kad paslaptis būtu išduota, kad jie patys galėtu gamintis jas. Amerikonai, neva, sutinka duoti pačias bombas, o britai reikalauja ju gamybos būdo. Klausimas labai opus, nes vienaip, ar kitaip išsprendus, tas turės atsiliepti ir i bendraja abieju kraštu politika, ypač jei amerikonai nesutiktu išduoti tos paslapties, tada galėtu atsirasti, jau nekalbant apie politines painiavas, ir aštresnis "medžiojimas" urano rūdos bei negeistina konkurencija.

BELGIJA VIS BE VYRIAUSYBĖS

Van Cauwelaert, kuriam Regentas buvo pavedes sudaryti vyriausybe, pranešė jam, kad socialistams ir liberalams atsisakius ieiti i koalicine su katalikais vyriausybe, jis neteko bazės tolimesniėmis pasitarimams ir gražinas Regentui igaliojimus. Kaip žinome, Belgijos katalikai yra pasiryže tuojau gražinti iš tremties karaliu Leopolda, su kuo nenori sutikti socialistai ir liberalai, kuriu nuomone, svarbiausias vyriausybės rūpestis turėtu būti ekoniminiai Belgijos klausimai, o ne karaliaus gražinimas.

TEISIAMAS MANSTEINAS

Sekanti mėnesi Britu teismas Vokietijoje pradės nagrinėti buvusio karo vado maršalo Manšteino byla. Vyriausybei atsisakius duoti pinigu pasamdymui gynėju, tuo reikalu susirūpino privatūs asmenys Britanijoje ir pradėjo tam reikalui auku rinkima. Churchillis davė 25 svarus.

STEBUKLAS LIUBLINO KATEDROJE

Gautomis žiniomis iš Lenkijos, Liublino katedroje ivyko stebuklas: Nekalto Prasidėjimo Mergelės paveikslas verkė kraujo ašaromis. Sakoma, kad šeši neregiai atgave regėjima besimelsdami prieš ta paveiksla. Pasklidus šiai žiniai, minios žmoniu ėmė plaukti iš plačiausiu apylinkiu i Liublina. Komunistinė milicija bandė užkirsti kelia tikintiesiems keliauti i miesta, bet ju pastangas nuėjo niekais. Iki šios dienos Liublino katedra jau aplankė arti pusės milijono žmoniu.

Bažnytinė vyrensnybė paskyrė specialia komisija ivykiui ištirti, bet jos darbu komunikatas negalėjo būti paskelbtas, pasipriešinus milicijai.

Lenkijos valdžia apkaltino kataliku dvasiškija, kad ši sufabrikavusi stebūklo, kuri išnaudojanti kiršinimui liaudies prieš valdžia. Valdžios organams isakius, visoje Lenkijos vyksta komunistiniai mitingai, kuriuose paneigiamas stebūklas ir prašoma valdžia imtis atitinkamu priemoniu prieš reakcine dvasiškija. I Liublina buvo pasiusti sustiprinti milicijos daliniai, kurie apsupo katedra ir nebeprileidžia žmoniu.

STREIKAS LONDONO UOSTE

Savaitės pradžioje virš 15.000 Londono uosto darbininku vis tebestreikavo, o apie 7.000 kariu dirbo uoste. Jei streikas nepasibaigs, kariuomenės skaičius bus padidintas.

Buvo keli pasitarimai tarp vyriausybės ir streiko vadu, kurie, kiek atrodo, yra nusistate kaip galima ilgiau užtesti streika. Gi tarp pačiu Kanados jūrininku, dėl kuriu streikas prasidėjo, kilo nuomoniu skirtumas ir dalis ju jau nori baigti streika ir grįžti i Kanada.

Sekmadieni Londone streikininkai mitingavo ir ruošė eisena. Streiko vadai agitavo streika testi.

Iš Lenkijos, Čekoslovakijos ir kitu satelitiniu kraštu Londono darbininkai-streikininkai gavo solidarumo ir pagyrimo pranešimus. Tačiau . . . nei viename iš tu kraštu solidarumo vardan niekas nestreikavo, taip kaip čia Anglijoje, arba kaip komunistai ragina daryti Prancūzijoje ir Italijoje. Ten už geležinės uždangos niekas nei pagalvoti negali apie streikus.

PRIIMTAS GYNIMOSI PLANAS

Vakaru Sajungos (Britanija, Prancūzija ir Beneluxo kraštai) Krašto Apsaugos Ministeriai susirinke Briusėlyje pereita šeštadieni priėmė bendra Briuselio Pakto valstybiu gynimosi plana. Taipgi buvo nustatytos priemonės padidinimui kariniu pajėgu ir priimta papildoma ginklavimosi programa.

PREKYBA SU RUSIJA

Britanija sudarė prekybine sutarti su S. Rusija, kuria rusai pristatys i Britanija 1 mil. tonu grūdu. Šioji sutartis britu Parlamente susilaukė aštriausios kritikos iš visu partiju.

NEPAPRASTAS TEISMAS

Trečiadieni pasibaigė viena iš sensacingiausiu bylu Anglijos kriminalinėje istorijoje. Buvo teisiamas John Haig, kuris prisipažino nužudes 9 žmones ir gėres ju krauja. Plačiau apie byla sekančiame numeryje.

ORO TILTAS MAŽINAMAS

Britanijos ir JAV-viu vyriausybė susitarė dėl Berlyno oro tilto sumažinimo, kaip neoficialiai praneša laikraščiai. Kaip pažymima, šiuo metu Berlynas jau turi net 3 mėnesiams maisto atsarga ir jei vėl rusai ivestu Berlynui blokada, oro tiltas galės būti lengvai atgaivintas, — atstatytas iki normalaus didžio. Iš oro tilto tarnybos išunama du trečdaliai lėktuvu. Dalis atsargū pristatoma sausomos keliais.

IŠVOGĖ ATOMO PASLAPTI ?

Visa JAV-biu policija užaliarmuota ir pradėjo ieškoti po visa krašta atominės energijos gamybos pareigūna Tracy Snellinga, kuris dingo pereita savaite. Kaip pranešama, jis turėjo teise prieiti prie labai svarbiu ir slaptu dokumentu, surištu ne tik su atominės energijos gamyba, bet ir su atominiu ginklu paslaptimis. Ikišiolinės policijos pastangos nedavė jokiu rezultatu.

SUNAIKINS SALA ?

Vienas iš didžiausiu ugniakalnio išsiveržimu ivyko šiomis dienomis Palma saloje (Kanaru salyne). Lava pradėjo veržtis iš kraterio taip stipriai, jog jos susidarė ištisos upės ir užliejo didelius plotus. Gyventojai paskubomis iškeliami iš salos.

ATOMINE BOMBA NE TAIP JAU BAISI

JAV-biu admirolas Blandy, kuris vadovavo atominiams bandymams prie Bikini salu, pareiškė, kad "atomo bomba nesunai kins civilizacijos." Admirolas laikomas to klausimo žinovu, todėl jo nuomonė svari. Klausinėjamas spaudos atstovu, admirolas pridūrė: plačiai yra paplitusi nuomonė, kad prieš atomine bomba nėra jokios apsaugos ir apsigynimo priemoniu. Tai yra netiesa. Viena atominė bomba, be stipriu kariniu pajėgu negalinti nulemti karo ir nenulems.

COMMONWEALTHO KONFERENCIJA PASIBAIGĖ

Penkias dienas trukusi Britu Commonwealtho Finansu Ministeriu konferencija pasibaigė pirmadieni. Konferencijoje pasiektas pilnas susitarimas dėl priemoniu ir būdu doleriu taupymui. Visi Commonwealtho kraštai pasižadėjo sumažinti importa iš JAV-biu 25%. Kartu buvo nutarta ieškoti keliu, kad eksportas i JAV-bes būtu padidintas. Kaip žinome, Britanija savo importa iš JAV-biu jau sumažino.

Konferencijai pirmininkavo Crippsas, kuris tuoj po konferencijos išvažiavo i Šveicarija gydytis. Jo pareigas laikinai eina pats Min. Pirmininkas Attlee.

PERKUNIJOS AUKOS

Po ilgai užtrukusiu karščiu, pereita šeštadieni Londone stipriai palijo. Audros metu perkūnas nutrenkė keturius žmones, kurie slapstėsi po medžiais nuo smarkaus lietaus. Padaryta ir kitokiu nuostoliu, — kilo keli gaisrai.

AUSTRALIJOJE STREIKAS AŠTRĖJA

Jau kuris laikas streikuoja Australijos angliakasiai. Streiko pasekoje daugelis fabriku turėjo nutraukti darba. Angliu trūkumas stipriai juntamas ne vien pramonėje, bet ir gyventoju, kur šiuo metu yra nelengva žiema ir kuro klausimas labai aktualas. Streikininkai, kurstomi vietiniu komunistu, pradėjo trukdyti angliu transportus i Sydneju. Teko traukiniu apsaugai šaukti policijos ir kariuomenės pagalbos. Jei nebus pristatyta pakankamai angliu i Sydneju, gali sustoti miesto imonės, gaminančios gaza ir elektra. Tai būtu didelė katastrofa. Komunistai deda visas pastangas, kad sukursčius Sydnejaus miesto imonos i streika. Vyriausybė yra labai rimtai susirūpinusi padėtimi ir žada imtis griežtu žygiu prieš komunistus. Niekas neabejoja, kad ir šis streikas, kaip ir Londono uosto darbininku, yra vienos ir tos pačios rankos diriguojami.

RUSIJA APKALTINO ITALIJA

Rusija iteikė Italijai protesto nota, kurioje aštriais žodžiais apkaltina Italija už taikos sutarties sulaužyma prisidedant prie agresyvaus, prieš Rusija nukreipto, Atlanto Pakto.

BERLYNAS. Netoli nuo Berlyno, Zueterborg rajone, buvo atlikta didele medziokle rusu kariuomenes dezertyru, kurioje dalyvavo daugiau kaip 7.000 rusu kariu. Sugautieji dezertyrai buvo vietoje saudomi.

MASKVA. Rusija sulaike isvezima i JAV-bes mangano ir chromo. Tai yra atsakymas i JAV-biu anksciau padarytus suvarzymas isvezimui i Rusija.

KRIZĖ

Rašo—St. KUZMINSKAS

Šiuo metu vyksta ivykiai yra svarbesni už bet kuriasiki šiol buvusias konferencijas, kuriu nutarimai visvien nebuvo vykdomi. Tad ir suprantama, kad konferencijomis šiandien jau mažai besidomima, nors politikai, gal būt, dar ir tiki, jog žmonijos gyvenimas rikiuojamas pagal konferencijas. Bet gyvenimas eina sau, o konferencijos sau . . .

Bet . . . konferencijos, i kurias norėčiau atkreipti skaitytoju dėmesi, yra padiktuotos tiek žiauriu gyvenimo faktu, kad vargu ar jose galima būtu šūkauti entuziastingai: " jeigu mes negalime gyventi su komunizmu, tai gyvenkime šalia jo " . . . Vietoj entuziazmo ar skambiu fraziu čia galioja tik šalti, nykūs, pilki paišelio skaičiai.

Kokie tie žiaurūs gyvenimo faktai?

PIRMASIS: JAV-bėse kylanti bedarbė ir jau siekianti arti 5 mil. žmoniu. ANTRA: Staigus Britanijos eksporto smukimas i JAV-bes ir pasėkoje to greitas aukso ir doleriu rezervo mažėjimas.

Ypač šis faktas trenkte trenkė perkūnu tiek i Britanijos Parlamenta, tiek i Vašingtono Baltuosius Rūmus. Britanijos nepajėgumas ne tik padidinti, bet dargi stabilizuoti esama eksporta i JAV-bes, tuo pačiu reiškia ir Amerikai bedarbiu didėjima ir krizės gilėjima.

Cripsas pareiškė griežtai, kad Britanijos aukso ir doleriu atsargos yra sumažėjusios žemiau leistino minimumo ir jeigu Amerika nebus pasiryžusi pirktis daugiau prekiu iš Britanijos, tai pastaroji dar daugiau sumažins pirkimus Amerikoje.

Amerikos ūkio ir finansu žinovai atsakė irgi aiškiai ir aštriai: gaminkite geresnes, o visu pirma pigesnes prekes, būkite pajėgūs konkuruoti mūsu rinkoje, tuomet ir pirkėjai atsiras. Čia pat amerikonai pasiūlė du keliu: nuvertinti svara ir isamoninti savus darbininkus, kad jie dirbtu pigiau ir geriau.

Šiu dvieju gan skirtingu pažiūru suderinimui ir buvo sušaukta pasaulio ūkio žinovu konferencija Paryžiuje ir vėliau Londone. Čia Britanijos atstovai griežtai pareiškė, kad jie jokiomis salygomis nesutiks mažinti svaro verte, bet jie sutiko su pasiūlymu paraginti Britanijos darbininka dirbti pigiau, t.y. sparčiau ir geriau. JAV-bės sutiko peržiūrėti (sumažinti) muitus kai kurioms angliškoms prekėms. Abi pusės tačiau pripažino, kad šios priemonės yra tik laikinos ir nepakankamos.

Skaitytojas, manau, labai gerai prisimena, kiek skambiu žodžiu, fraziu bei kalbu buvo pasakyta, kiek entuziazmo ir optimizmo buvo išlieta, kada buvo priimtas ir paskelbtas Marshallio Planas. Ir tai buvo vos prieš pusantru metu. O Marshallio Planas juk atsirado tada, kada Vakaru Europa, komunistu inspiruojamu masiniu darbininku streiku Prancūzijoje ir Italijoje, atsidūrė ties bedugne. Nebuvo jokios vilties, kad karo nuniokota V. Europa savo jėgomis begalėtu atsitiesti. Komunizmas, streikuojančiu darbininku pagalba, žygiavo pirmyn. Marshallis su savo planu atvyko greitosios pagalbos vežimu. Jo vaistas buvo labai paprastas — milžiniška paskola Europai amerikoniškomis mašinomis, žialiavomis, maistu ir doleriais. Šie vaistas, kad ir geras, visgi turėjo viena labai bloga savybe: jis erzino nervus sukeldamas apkvaišima. Apkvaiše valdžiu vyrai pradėjo staugti " Hosanna!" ir žarstytis doleriais . . Bet . . . ryto saulės pažadintas, kad ir su skaudančia galva, kiekvienas pamato, kokiu jis buvo pridares kvailysčiu vakar ir kokiu nesamoniu buvo prikalbėjes . . . O iždas . . . o iždas vieni trupiniai.

Taip atsitiko ir čia. Per anksti buvo rėkauti ir šaukti " Hosanna."

Jeigu Britanija skundžiasi, kad jos pardavimas Amerikoje mažėja, jog Amerikoje pradeda atsirasti bedarbė, jeigu kitos V. Europos valstybės irgi mato tik viena kelia savoms prekėms, būtent, tik Amerika, — tai parodo kad visi nori gaminti, bet nėra rinkos kur tai parduoti ir siulo Amerikai.

Bet kas gi ši to, jeigu Britanija pardavinės savo automobilius Amerikai, Amerika savo automobilius Britanijai . . . TAI BEPRASMINIS PILSTYMAS IŠ PILNO I PILNA. Amerika ir V. Europa yra lygiai aukštai išvystyti industriniai kraštai. Didelės rinkos nei vienur, nei kitur nėra, nebuvo ir nebus.

TAD KUR GI JI YRA? Vienintėlis atsakymas — Kinijoje, Rusijoje, Centr. Europoje, t.y. už geležinės uždangos. Ten gyvena 50% viso pasaulio gyventoju, kuriems reikalingi batai, marškiniai, sagos, adatos ir mašinos. Tai milžiniški plotai be pramonės. Ir tik išgriovus geležine uždanga išsispres tiek V. Europos, tiek Amerikos šiu dienu skaudulys. Kitokio šio klausimo išsprendimo NĖRA. Gi silpnai veikiančiu, bet brangiai kainuojančiu " planu " gaminimas ir palaikymas jau pradeda atsibosti ir patiems amerikonams, jau atsiranda balsu, kurie klausia: KADA GI VISA TAI BAIGSIS . . . . ?

KOMINFORMAS LONDONO UOSTE

(Mūsu Korespondento)

Kas iššaukė Londono uosto darbininku streika, kuris pridarė tiek daug žalos Britanijos ūkiui ir privertė vyriausybe imtis nepaprastu priemoniu ir pasiuntimo kariuomenės uosto darbams atlikti?

Oficiali streiko priežastis yra Kanados profsajungu ginčas, kuris visiškai neliečia šio krašto ir kuris tegali būti išsprestas Kanadoje ir Londono uosto darbininku vienoks ar kitoks elgesys to ginčo neišspres.

Tai yra viena medalio pusė. Kitojė pusėje matome Kominformo, kuris ta streika iš anksto planavo ir kuris yra tikrasis jo organizatorius Ir tai nėra vien abstraktus pasakymas, bet tvirtinimas pagristais faktais, kuriuos turi vyriausybė ir policija. Du Parlamento nariai padarė uoste tyrinėjima ir rezultatus paskelbė Parlamente. Londono uosto streikas tėra tik viena dalis Kominformo užsibrėžtuju streiku grandyje, kuriu pagalba norima desorganizuoti Vakaru uostus, tuo būdu bandyti sugriauti Marshallio Plana bei Atlanto Pakta, kurie kaip kartas ir remiasi susisiekimu laivais.

Londono streikas buvo suorganizuotas keliu Kanados komunistu, kurie i Anglija atvyko iš anksto, čia atidarė uoste istaiga ir pradėjo darba, bendradarbiaujant su Britanijos komunistu partija. Jie jau iš anksto žinojo, kad streikas ivyks, turėjo pasamde net sale, Kanados laivu jūrininkams sustreikavus, kad būtu kur apsinakvoti. Ir kada paaiškėjo, kad Londono uosto darbininku streikas gali greit pasibaigti, organizatoriu vadas Harry Davis (irgi kanadietis), lėktuvu išskrido i Prancūzija kito streiko organizavimui. Staiga Prancūzijos komunistai prakalbėjo, kad jau reikia streikuoti simpatizuojant su Londono darbininkais. Panašūs veiksmai vyksta Italijoje, Australijoje, N. Zelandijoje ir kitur.

Kyla klausimas, kodėl Londono uosto darbininkai, kuriu dauguma yra geri savo krašto patriotai, pasidavė tokiam komunistu triukui, kuris aiškiai dirba Rusijos naudai ir šio krašto pražučiai? Tam yra daug priežasčiu, bet svarbiausia — tradicinis visu darbininku solidarumas, kuri komunistai gudriai išnaudoja. Eilinis darbininkas plačiau negalvoja, užteko to, kad užgirdo, jog Kanadoje kaž kas liko nuskriaustas ir ėmėsi vienintelės priemonės, kuria jie gali savo draugams padėti. Darbininkai neisigilina i reikalo esme, ar i kokius Kominformo planus, kurie jiems yra daugumoje nesuprantami. O komunistai slepiasi po gražiais šūkiais, prisistato, kaip darbininku užtarėjai ir ju reikalu gynėjai.

Šis streikas buvo pasmerktas ju profsajungos ir pačios darbininku vyriausybės. Jis yra neoficialus. Bet demokratinio krašto vyriausybė nenori imtis drastišku priemoniu prieš žmones kitokio nusistatymo. Tačiau, ar galima duoti laisve partijai, kurios tikslas yra išnaudoti ta laisve piktam? Kad paėmus i savo rankas valdžia, ta pačia laisve atimti iš kitu žmoniu. Taip, būtu absurdiška toleruoti savo krašte " penktaja kolona," kuri veda sabotaža svetimos valstybės naudai.

Pranešama, kad pasėkoje paskutiniu ivykiu ir atsižvelgiant i turimus irodymus, Vyriausybė gali imtis žygiu prieš komunistu partija Britanijoje.

STELLA

Ivairios Nuotaikos

Svarstė Antanas painius dalykus:
Vesti — nevesti? Stase, ar Ona?
Buvo ir buta jau susirades,
Bet . . . nusipirko akordeona.

✦

Skundžiasi Jurgis, Kauno siuvėjas:
'Ech, kad prie žirkliu, būtu kas kita"
Šitas benamis turbūt užmiršo,
Kad savo darba dirba tik britas.

✦

Skundžiasi vyrai, liūdna barakuos.
Nori i miesta išlaviruoti.
Ir susitare rašo skelbima,
Kad lietuvaitė atsiustu foto.

✦

Petras parašė dėdei Čikagoj:
"Atsiusk vargdieniui affidavita."
Dėdė atrašė: " Gal ir atsiusčiau,
Bet Bimba sako, kad jūs banditai."

✦

O štai Marytė aiškina tetai,
Kad mūsu vyrai neturi skonio.
Juk vienas žodis viska išsprestu —
Tik vienas žodis Liūdo, ar Jono.

✦

Sako, kad šičia mūsu mažieji
Gali pradėti žaisti kovbojus.
Kaikas jau skelbia dėl to aliarma,
Kai kam atrodo, nėra pavojaus.

JUPITERI, TU PYKSTI?

JAV-biu Valstybės Sekretorius p. Achesonas nesenai priėmė nauja Latvijos charge' d'affaires, p. Feldmana, tuo pademonstruodamas JAV-biu nusistatyma nepripažinti Sovietu ivykdytos Pabaltijos valstybiu aneksijos. Tai, kaip ir buvo galima tikėtis, sukėlė Maskvoje tikra pasiutimo priepuoli.

Sovietu isiutimas pasireiškė " Pravdos " paskelbtame Zaslavskio straipsnyje. Jis rašo kad Achesonas pradėjes " labai keista ir labai netinkama veikla," priimdamas Feldmana, kuris Zaslavskio (šiuokart vaidinančio latviu tautos pažiūru reiškėjo role . . .) akimis žiūrint, tėra . . . " Vėlė . . . šešėlis iš kapo, neturintis nieko bendro su latviu tauta."

Jeigu Achesonui patiko " užsidėti juokdario kepure prieš pasaulio veidrodi," tai tėra tik amerikoniškosios isterijos pavyzdys, — rašo " Pravda." Achesonas nesuprantas, kad latviu tauta dabar naudojasi tikraja demokratija, ir todėl jos ambasadorium laikas " paniekos verta kreatūra, kuria latviu tauta išmetė i istorijos šiukšlyna."

" Pravdos " išvada: Amerikos demokratija niekuo nesiskiria nuo . . . " Rytu tironijos, kurios autokratiški valdovai arbitraliai parenka pavergtu tautu atstovus." Bet, aišku, latviu tauta nėra priklausoma JAV. Ji, mat ,yra . . . nepriklausoma ir " nesumaršalizuota." Tai, kas ivyko Valstybės Departamente, buvo tik " spiritistinis seansas," išplaukias iš paniekos " tikrajai demokratijai."

Taip baigiamas itužusio ruso-komunisto straipsnis: Jeigu tebebūtu gyvas Forrestalis, jis neabejotinai apšauktu Feldmani " Latvijos karaliumi arba menulio sultonu " . . .

Vašingtone laukiama, kad rusai suboikotuos p. Trumanienės rengiama naujiems diplomatinio korpo nariams priėmima, i kuri bus pakviestas ir p. Feldmanis. Anksčiau rusai visuomet atmesdavo kvietimus i tuos priėmimus, kuriuose žadėjo dalyvauti buves Latvijos ministeris Vašingtone Bilmanis, pridengdami savo atsisakyma staigia liga. Vašingtono sluogsniuose toji liga buvo pagaliau igavusi " bilmanitis " varda.

(pagal DP-DŽ)

Medicininis Aptarnavimas Lietuvoje

Rašo—J. KUZMICKIS

MOTTO

" Viena karta Stalinas Kremliuje pametė mylima pypke . . . "

✦ IDOMI PARALELĖ

Kai turėdami laiko pavartome komunistine " Tiesa," dažnai mus nustebina ivairūs kontrastai.

Štai, būdinga paralelė:

— Žengdami naujo gyvenimo keliu, darbininku klasė ir darbo valstiečiai turėjo sutriuškinti buožes — šiuos žvėriškiausius darbo žmoniu pavergėjus ir pačius aršiausius, pačius pikčiausius tarybinės santvarkos priešus. Nesutramdžius ir galutinai nesutriuškinus buožiu, negalima buvo nė galvoti apie socializmo pergale mūsu šalyje. Nelikvidavus buožijos, kaip klasės, negalima buvo padaryti galo žmogaus išnaudojimui kito žmogaus (74 nr.).

— Mūsu respublikos sveikatos apsauga, smarkiai nukentėjusi karo ir vokiečiu okupacijos metais, partiniu, tarybiniu organiraciju padedama, gyventoju plačiu sluoksniu remiama, ne tik pakelta ligi prieškarinio lygio, bet daugeliu rodikliu prašoka ji (115 nr.).

Idomi NKVD ir Sveikatos Apsaugos pareigūnu konkurencija!

✦ IR DAR KARTA PARALELĖ

B. Penkauskas, okupuotosios Lietuvos " Sveikatos apsaugos ministras," ragindamas " kelti darbo žmoniu medicininio aptarnavimo kokybe," vienoje vietoje nusiskundžia, jog kai kurie gydytojai " turi per daug antraeiliu pareigu " (be abejo, vargdami su ivairiais marksizmo-leninizmo kursais), o jau kitoje vietoje vėl ragina " kelti medicinos darbuotoju idėjini-politini lygi ":

— Sveikatos apsaugos ministerija gavo signala, kad Klaipėdos apskrities sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas gydytojas Jaramaitis nesusidoroja su pavestu jam darbu. Ištyrus, buvo nustatyta, jog jis nepatenkinamai dirbo todėl, kad turėjo be galo daug antraeiliu pareigu. Sumažinus antraeiliu pareigu skaičiu, drg. Jaramaitis pradėjo dirbti žymiai geriau. Deja, tokie pavyzdžiai ne vieninteliai.

—Respublikoje vykdomose visuomeninėse-politinėse kampanijose aktyviai dalyvauja medicinos darbuotojai. Daugelis ju buvo išrinkti i vietines darbo žmoniu deputatu tarybas, i liaudies tarėjus ir t.t. Žymi medicinos darbuotoju dalis mokosi marksizmo-leninizmo universitete, rateliuose politiniam lygiui kelti. Pereitais metais politiškai švietėsi 3.500 medicinos darbuotoju (115 nr.).

✦ KUR " TIESOS " TIESA?

Šios apžvalgos pradžioje jau citavome B. Penkausko pasigyrima, kad " sveikatos apsauga . . . ne tik pakelta ligi prieškarinio lygio, bet daugeliu rodikliu prašoka ji."

Kokiu būdu sveikatos apsauga "prašoka" prieškarini lygi, galima suprasti iš tolimesniu jo paaiškinimu:

— Eilėje apskričiu centru taip pat nepatenkinamai sutvarkyta akušerinė-ginekologinė, terapeutinė ir pediatrinė pagalba. Tokia padėtis iš dalies paaiškinama tuo, kad trūksta gydytoju kadru. Nors per pastaruosius ketverius metus gydytoju skaičius respublikoje beveik padvigubėjo, mes šiuo klausimu *vis dar nepasiekėme prieškarinio lygio.*

Arba vėl kitoje straipsnio vietoje:

— Žymiu mastu medicininės pagalbos *kokybė yra žema* dar ir todėl, kad mūsu gydytoju kadrai nepakankamai prityre. Didelė gydytoju dalis pagal savo praktikos staža yra jauni darbuotojai . . .

✦ KAIP DIRBA MASKVOS ŽVAIGŽDĖS

Gerai žinoma, kad ivairūs komunizmo, medicinos ir kitu sričiu " specialistai," A. Sniečkaus žodžiais betariant, pārsikviečiami iš Sov. Sajungos. Apie Maskvos " žvaigždžiu " švitėjima sprendžiame jau ir iš pavardžiu. Tačiau B. Penkauskas labai nekaip atestuoja ju darba:

— Prie tokiu " sujungimu " reikia priskirti Tauragėje padaryta sujungima, kur poliklinikos gydytojai Klingenienė ir Samarina dar vis nerado laiko pradėti dirbti ligoninėje. Telšiu gydytoja Muriganova, anksčiau dirbusi Marijampolėje, nerado reikalo isijungti i ligoninės darba . . .

Būdinga, kad ir apie gydyma kalbėdamas, B. Penkauskas randa buržuazinių liekanu:

— Buržuazinės sveikatos apsaugos liekanos, jos komercinė ir formali pažiūra i žmogu dar vis kartais pasireiškia atskiru gydytoju darbe. Telšiuose liūdnos garbės nusipelnė gydytojas Zenkevičius . . .

✦ I MASKVA, LENINGRADA . . .

B. Penkauskas nusiskundžia gydytoju kadru trūkumu.

Kodėl vis tas trūkumas? Juk " Tiesos " 65 nr. skaitėme, jog šiuo metu Kaune yra šešios aukštosios mokyklos, kuriose mokosi apie 5.500 studentu " . . . Tada viename Kaune dirbo " apie 400 gydytoju ir daugiau kaip 700 viduriniojo medicinos personalo."

I ta klausima stengiasi atsakyti ir B. Penkauskas:

— Per 1949-1948 metus i stambiausius šalies medicininius centrus — Maskva, Leningrada — specializuotis ir tobulintis buvo pasiusta apie 200 gydytoju, neskaitant didelio skaičiaus medicinos darbuotoju, dalyvavusiu visasąjunginiuose medicininiuose suvažiavimuose, pasitarimuose ir t.t.

Kitoje vietoje B. Penkauskas aiškina:

— Greta darbo gerinant medicininio aptarnavimo kokybe, reikia toliau kelti viso medicinos darbuotoju kolektyvo idėjini-politini lygi. Tai yra mūsu tolesniu laimėjimu laidas.

Juk 1941 m. vasaros praktika irodė, kad geriausiai ivairiu specialybiu " darbuotojai pakelia idėjini-politini lygi," kai jie nakties metu perkeliami specializuotis i " stambiausius šalies centrus " . . .

✦ KLAIDOS IR NUSIKALTIMAI

Bet koks okupuotos Lietuvos komunistinis " ministras " nusikalstu partijos principams, jeigu nepaieškotu klaidu, o jei reikia, ir nusikaltimu.

Atrado ju ir sveikatos apsaugos ministras: " Gydytojas Lopato (Vilnius), padarės klaida operuodamas, laiku nepripažino klaidos ir nesiėme priemoniu ligonei išgelbėti " . . .

Gal reikalinga buvo taip pabarti, jei nepagydoma ligonė buvo tokio masto kaip Salomėja Nėris . . . Juk klaidas ir nusikaltimus komunistu valdomose valstybėse geriausia charakterizuoja toks " New Leader " anegdotas:

Viena karta Stalinas Kremliuje pametė mylima pypke (dabar, gydytoju patariamas, jis nerūko ir negeria!). Kai pypkės jokiu būdu negalima buvo rasti, Stalinas pasikvietė NKVD komisaro pavaduotoja.

Kita diena Stalinas vėl pasišaukė komisara ir paklausė:

— Ka nuveikėte mano pypkės reikale?

— Suėmėme 12 tarnautoju, — atsakė šis.

— Tuč tuojau isakau juos paleisti, — isakė Stalinas: — Pypke atradau kišenėje.

— Bet tai neisivaizduojama: visi suimtieji prisipažino vagystėje, — nustebo NKVD-istas.

Gerai dar, kai visos klaidos tik tokiu būdu baigiasi.

Iš mūsų GYVENIMO

Coventry Kronika

Birželio tragišku ivykiu paminėjime paskaita skaitė Barzevičius, deklamavo " Tremties Mokyklos " mokiniai ir Kazlauskas. Minėjima pravedė Vaišvila.

— Ta pat diena atsisveikinta su p. p. Dikiniais, išvykstančiais i Kanada.

— Atvyko ir apsigyveno Coventry dail. Vainatiskas.

— Džekčiorius ir Dargis važinėja i vyru hosteli prie Leamingtono, kur pirmasis veda vyru chora, o antrasis tautiniu šokiu grupe.

— Liepos 24d. i Coventry atvažiuoja kun. Markaitis skaityti paskaitos.

— Coventriečiai daro žygius iš Vokietijos pasikviesti savo parapijai kun. Pacevičiu. Manoma, kad prie Coventry liet. parapijos pastangu prisidės ir kaimyninė liet. kolonija — Leamingtonas.

Nottinghamas

Nottinghamo lietuviu choras " RŪTA " turėjo vieša koncerta. Koncertas labai nusisekes, gražiai pasirodė choras ir tautiniu šokiu grupė. Linkėtina, kad ir ateityje choras ir taut. šokiu grupė dažniau suruoštu panašius pobuvius, paivairindami nūdieni tremties gyvenima su daina ir taut. šokiais.

Sudeley

Prieš metus laiko čia atsikėlė keletas lietuviu vyru. Susiorganizavome ir dirbome, kiek salygos leido. Šiomis dienomis dali mūsu vyru iškėlė kitur, likome tik trys lietuviai. Bet ryšiai nenutrūko, — susirenkame, aptariame opiuosius klausimus ir tesiame organizuota gyvenima.

FILMOS

Filmas jau atšventė auksini jubilieju. Per ta pusamži kinoteatras virto bene mėgiamiausia plačiuju masiu pramoga, kaipo visuotinė ir visiems prieinama. Filmu domisi seni ir maži, o ypač jaunimas. Tam tikra laikotarpi beveik kiekviena mergaite apsėda, sakytume, savotiškas kino azartas ir noras rinkti filmo ižymybiu atvaizdus, domėtis ju gyvenimu ir viena kita nors iš tolo " isimylėti." Ir nenuostabu, nes vaizdingas filmu pasaulis su "žvaigždėmis" ir garsenybėmis atrodo toks žavus ir pasakiškas, sėdint mums kino teatre, arba vartant puošnius Hollywoodo albumus su gražiu moteru ir žymiu aktoriu atvaizdus. Bet pažvelkime i ta užburtaji pasauli iš arčiau, nors prabėgomis.

Filmu gamyba reikalauja milžinišku išlaidu, stambiu ir sudėtingu techniišku irengimu, geros vadybos, didelio specialistu kadro, gausybės darbininku ir aktoriu. Milijonai sukišami i filmu gamyba, bet milijonai su kaupu ir grižta, nes karta pagamintas, filmas apeina visa pasauli. Kadangi filmu gamyba pelninga, jas organizuoja ir ugdo tam tikros bendrovės. Tokiu bendroviu yra beveik kiekviename krašte. Pasaulinio garso filmu bendrovės ir filmu meno pradininkės yra isikūrusios Š. Amerikoje. Žymiausios ju yra: Paramount, Metro-Goldwyn-Mayer, RKO, Warner Bros. ir 20th Century Fox, ir eilė mažesniu. Visos jos susispietusios Californijoje, Hollywoode, kur gamtovaizdis gana ivairus ir klimato salygos labai palankios filmavimo darbams. Didžiosios bendrovės kontroliuoja šimtus kino teatru, išlaiko atstovybes, o kartais net ir studijas užsienyje ir palaiko biznio ryšius su kitu kraštu filmu bendrovėmis.

Anglijoje stambiausia yra J. Arthur Rank organizacija, pagaminusi tokius filmus, kaip Henry V., Caesar and Cleopatra ir Hamlet. Jai priklauso, arba su ja derina gamyba šios filmu: Two Cities, Gainsborough, Independent Producers, Aquila, Wessex Films ir Ealing. Ši organizacija kontroliuoja 1485 kino teatrus ir turi atstovybes beveik visame laisvame pasaulyje. Ji taipgi verčiasi filmavimo priemoniu ir kino teatru irengimu prekyba.

Kita stambi filmu bendrovė yra Associated British Picture Corporation (ABPC), remiama amerikiečiu kapitalo, su moderniai irengtomis studijomis, su 500 savo kino teatru, kurios turtas vertinamas 21.000.000 svaru.

Nepriklausomai veikia Londono Film Productions, vadovaujama Sir A. Korda, kilimo vengro. Yra ir smulkiu bendroviu, bet jos verčiasi labiau specialu filmu gamyba.

Pagrindinis filmu pramonės vienetas yra studija su savo direkcija, skyriais, su tu skyriu vedėjais, ivairiu sričiu menininkais, technikais, pareigūnais bei darbininkais. Bet apie studijas plačiau pakalbėsime kita karta.

Nors kiekvieno meno apraiškos, kiekvieno fakto ivertinimas yra skonio dalykas, mes vis dėlto retkarčiais patarsime tautiečiams kokius filmus, pažymėtinus turinio ar vaidybos požiūriu, laisvalaikio progomis būtu verta pamatyti. Ši karta siūlome šiuos: Hamlet su Laurence Olivier ir Jean Simmons, The Snake Pit, su Olivia de Havilland, Green Dolfin Street su Lana Turner, Joan of Arc su Ingrid Bergman, Forever Amber su Linda Darnell, Big City su Margaret O'Brien, Mother Wore Tights su Betty Grable ir Dan Dailey ir The Three Musketeers su Lana Turner.

S.L-s.

PARYŽIAUS KRONIKA

STIPRĖJA LIETUVIU-UKRAINIEČIU DRAUGYSTĖ

Š.m. liepos mėn. 9 diena Paryžiuje ivyko pirmasis Lietuviu-Ukrainiečiu susiartinimo koncertas-vakaras. Koncerto, praėjusio su dideliu pasisekimu ir pakelta draugiška nuotaika, iniciatoriais buvo lietuviu ir ukrainiečiu darbininku ir tarnautoju profesinės sajungos.

Vakara atidarė trumpomis prakalbomis du kalbėtojai: ukrainiečiu vardu — p. Popovitch ir lietuviu vardu, p. J. Vėbra. P. Popovitch savo kalboje ypatingai pabrėžė lietuviu ir ukrainiečiu tautu bendra istoriju likima ir nuolatinius draugiškus santykius. — Lietuvius ir ukrainiečius, — sakė p. Popovitch, — jungia bendros kovos ir kančios, bendri siekimai ir viltys.

Lietuviu vardu kalbejes p. J. Vėbra savo kalboje iškėlė senosios ukrainiečiu kultūros ir tos kultūros centro — Kievo nepaprasta reikšme visoms slavu tautoms, plačiau nusvietė lietuviu-ukrainiečiu nuolat draugingus kultūrinius ir politinius santykius ir šiu dvieju tautu dvasinio pasaulio neatsitiktinus panašumus.

Koncerto programa buvo sudaryta iš ukrainiečiu ir lietuviu liaudies dainu ir didžiuju operu ariju kurias atliko iš ukrainiečiu pusės Miro Skala, Paryžiaus Opéra Comique solistas ir ponia Piotrovitch, o iš lietuviu pusės, Kauno operos daininkė p. Binkevičiūte ir p. Diciūte. Muzikine programa sekė linksmas šokiu vakaras.

PENKI JAUNI DAILININKAI I PARYŽIU

Baltu Meno Institutas Freiburge, prieš 3 metus ikurtas ir visa laika vadovaujamas dail. V. K. Jonyno, baigia savo gyvenima š.m. rugpiūčio mėn. 1d. Niekam nėra paslaptis, koki svarbu kultūrini vaidmeni lietuviškosios tremties gyvenime atliko šis Institutas, sutelkes i Freiburga žymiausius lietuvius dailininkus, suteikes jiems materialines salygas gyventi ir dirbti, o taip pat per kelis metus paruošes nauju menininku būrius.

Prancūzu kariškoji valdžia, kuri ši instituta visa laika globojo ir išlaike, paskyre, jo veiklos sėkmingiems rezultatams atžymeti, penkias pusės metu stipendijas naujai baigusiems geriausiems menininkams ju studijoms Paryžiuje pagilinti.

Paryžiaus lietuviu kultūriniame gyvenime, saryšyje su nauju dailininku atvykimu, laukiama dar didesnio pagyvėjimo.

SUDELEY DBLS Skyriaus Nari

PETRA GABRĖNA,

jo motinai mirus, skausmo ir liūdesio valandose reiškiame gilia užuojauta.

SUDELEY SK. VALDYBA
ir NARIAI

AŠ GROJAU STALINUI

JURI JELAGIN

(*Pabaiga*)

Pirmas ispūdis — šviesa ir triukšmas. Prieš mus, didelėje brilijantiškai apšviestoje salėje, buvo apie 400 asmenu. Vyru buvo kur kas daugiau, nei moteru. Dauguma iš ju jau buvo girti ir siuto laukinio džiaugsmo svaigulyje. Jie sėdėjo prie ilgu stalu, padengtu tirštai maistu, vyno, degtinės ir šampano bonkomis. Moterys buvo vakarinėse suknelėse, gi daugumas vyru buvo uniformuoti ir tik keli devėjo paprastus juodus kostiumus.

Po trumpo momento pastebėjau Stalina.

Jis sėdėjo viduryje ilgo pokilinio stalo, truputi nuošaliai nuo kitu stalu, tiesiog pries scena. Kartu su juo, užimdami tik viena stalo puse, buvo visi Politbiuro nariai, ir jie sėdėjo nugaromis i scena. Ju draugijoje nebuvo moteru. Jie visi atrodė visiškai blavūs.

Mes buvome Georgievskio salėje, priėmimu kambaryje, naudojamam valstybiniams pokiliams. Čia mes išvydome turtinguma ir blizgesi, kokio mes niekur kitur nebuvome mate. Kairėje nuo Politbiuro stalo sėdėjo grupė lakūnu karininku, kurie skyrėsi iš visu kitu laukiniu isigerimu.

Atpažinau šioje maišatyje Aleksieju Tolstoju, kuris stovėjo ant stalo ir mojavo staltiesele gerai nutaiakai pavaiduoti. Dešinėje pusėje kažkas garsiai siūlė pakelti tosta, bet jam sunku buvo perrėkti bendraji triukšma. Simtai padavėju juoduose vakarinuose rūbuose, beveik kas dviem svečiams vienas, patarnavo sėdintiems. Visi padavėjai buvo jauni ir striprūs vyrai ir vargiai tebuvo tinkami savo isvaizda, toms rolėms. Kas idomiausia, kad nei vienos NKVD uniformos nesimatė salėje.

Kai mes susirinkome scenoje, Stalinas ir kiti Politbiuro nariai pasisuko savo vietose, kad pasižiūrėti i mus. Stalinas, kuris dėvėjo paprasta žalsvos spalvos švarka, neturėjo jokiu medaliu ir atsižymėjimo ženklu. Prieės ji stovėjo pusiau pripiltas stiklas vyno.

Pradėjome groti.

Politbiuro nariai stebėjo mus nevalgydami. Iš visos salės, kurioje buvo apie 400 svečiu, tik jie vieni tesiklausė mūsu koncerto. Kiti nesivaržydami ir vienas kita perrėkdami dainavo ir skambino stiklais arba mūšė su peiliais ar šakutėmis i stalus, pritardami mums i takta.

Pirmajam savo numeriui grojome komplikuota dalyką " Žydiška rapsodija " Knučevskio. Kai solistas ėmė sunkius tarpus, Stalinas pritariamai ir patenkintas paplojo sėdinčiam greta jo Vorošilovui. Solistui baigus groti, Stalinas nusišypsojo ir nuoširdžiai plojo.

Nina Donskaja, mūsu žvaigžė, išėjo i prieki dainuoti. Ji buvo puiki blondinė, kuria mes visi didžiavomės. Orkestro vadovybė jai buvo paskyrusi 2.500 rubliu rūbu nusipirkimui. Ji buvo tiesiog puiki savo tamsiai mėlynoje vakarinėje suknelėje, persijuousio auksiniu diržu.

Kas ji buvo — mes nežinojome. Vienas mūsu orkestrantas rado ja dainuojant darbininku koncerte Maskvos priemiestyje ir pakvietė ja ateiti audicijai. Ji atėjo. Ir jos dainavimas, nuo pirmos iki paskutines gaidos, mus sužavėjo. Ji turėjo visiškai teisinga džiazo stiliu, kuris buvo retas Maskvoje.

Bet vos tik pradėjus Ninai dainuoti, Stalinas atsuko jai nugara, pasiėmė peili ir šakute ir pradėjo valgyti. Tai pastebėje kiti Politbiuro nariai irgi iniko valgyti. Pradžioje nei vienas iš mūsu nesuprato Ninos nepasisekimo, bet kiekviena karta jai pasirodžius scenoje šioji procedūra vis pasikartodavo: Stalinas ir kiti prie jo stalo sėdintieji šaltai ja ignoravo. Taip, tai buvo aišku.

Pabaigus mums programa, Stalinas plojo ilgai ir karštai. Kai mes išsilygiave nužengėme nuo scenos, tarpduryje dar karta atsisu kau paskutiniam žvilgsniui, Stalinas vienintelis iš visos auditorijos vis dar plojo.

Mes sugrižome per Andriejevskio sale i foje, kur mūsu jau laukė plikasis NKVD kapitonas.

— Draugai, — pasakė jis, — palikite savo instrumentus čia ir ciname apačion pavalgyti.

Tai buvo 3 valanda rylo. Mes pastebėjome dideli pasikeitima pas NKVDistus. Ju domėjimasis mumis, atrodo, visiškai pradingo. Mes jau buvome nebepavojingi ir mūsu eilėse jau nebeieskojo " sabotažniku " ar pasikesintoju.

Nulipome vienu aukštu žemyn. Kambarys buvo didelis ir jame kelios eilės ilgu stalu, padengtu valgymui. Tikrai stalas buvo turtingas: kaviaris, salotai, žuvis, virtas kumpis šviežiu daržoviu gausios virtinės gulejo prieš mus. Pirma karta savo gyvenime pamačiau šviežius pomidorus žiemos metu Maskvoje. Ant stalu buvo ir svailgalai: degtinė, raudonas ir baltas vynas, armeniškas konjakas. Šio maisto ir vietas prie stalu tikrai būtu užteke visam tūkstančiui žmoniu, gi mūsu tebuvo tik 400.

Pasirodymo itampai praėjus, atsigavome ir pradėjome vaišintis. Šampanas buvo padėtas ant stalo atskirai ir vienas NKVD uniforma leitenentas mums ji padavinėjo.. Jam šis darbas labai sklandžiai vyko. Dabar tik supratome, kad visi padavėjai viršutinėje buvo NKVD argybiniai, aprengti vakariniais rūbais. Gi tie, kurie padavinėjo tokiems nereikšmingiems asmenims, kaip mes, buvo uniformuoti, nekreipdami dėmesio, kad tuo išsiduoda save.

Vaišems pasibaigus atgavome savo instrumentus ir plačiais laiptais wusileidome i vestibiuli. Prie duru jau laukė mūsu: stovėjo eilė automobiliu, kurie turėjo nugabenti mus i namus. Tai buvo NKVD mašinos, i kurias mus susodino po 10 ar 12 asmenu. Buvo jau ketvirta valanda kai mes palikome Kremliu.

Sekančioje repeticijoje direktorius buvo nemandagus ir griežtas su Nina. Po savaitės ji buvo atleista iš orkestro. Atleidmo raštas buvo trumpas. Tebuvo pasakyta, kad ji neatliko savo darbo patenkinamai.

Trumpai po to, orkestro susirinkime, Muzikos Departamento viršininkas kritikavo mūsa darba sakydamas, kad tarp kitu dalyku mes neturėjome itraukti nesveiko, kapitalistinio, nusmukusio formalistinio stiliaus i sovietiska džiaza, koki kad turėjo Nina Donskaja.

PASLAPTINGAS ŽUDIKAS

Tai buvo 1938 metu graži vasara. New Yorko miesto klinikos tarnautoja, 27 metu gražuolė Silvija Ageloff, atvyksta i Paryžiu. Ji yra klinikos psichologė ir nori pagilinti savo žinias Paryžiaus universitete. Apsigyvenusi Paryžiuje netrukus susipažista su jaunu vyru, kuris pasisako esas Jacques Mornard irgi studijuojas žurnalizma Sorbonos universitete. Jis vedžioja ja po teatrus, muziejus, restoranus ir naktinius klubas. Su pinigais nesiskaito, visuomet su savimi turi dideles sumas. Silvijai pasakojasi esas iš Belgijos, kiles iš turtingos šeimos.

Ju draugystė kas dien gilėja ir viena diena Mornardas pareiškia noris Silvija finansiniai paremti. Pasiūlo jai rašyti straipsnius psichologijos klausimais, kartu nurodydamas viena spaudos bendrove, kuri, jam tarpininkaujant, sutikusi spausdinti jos rašinius mokėdama po 3000 franku i mėnesi.

Silvija džiaugsmingai priima pasiūlyma ir Mornardiu kas savaite iteikia po viena straipsni. kuriu nei vienas, kaip paaiškėjo vėliau, niekad nebuvo pasirodes spaudoje, nors honorarus gaudavo pilnus ir laiku.

Bet užmegstoji draugystė ilgai nesitesia.

Po nekurio laiko Mornardas keliolikai savaičiu visiškai dingsta iš akiračio ir tik po keliu savaičiu Silvija gauna iš jo laiška, rašyta iš Briuselio, kuriame jis rašo apie turėta auto katastrofa. Nelaimėje liko sužeista jo motina, kurios sveikatos stovis kelias rimto susirūpinimo, gi tėvas laimingu būdu liko nepaliestas.

Silvija, norėdama padaryti staigmena, nieko nesakydama Mornardui, atvyksta i Briuseli. Ir koks jos buvo nustebimas, kai Mornardo nurodytu adresu ji jo neranda. Susirūpinusi grižta atgal i Paryžiu. Ir tik po keliu savaičiu Mornardas tepasirodo vėl Paryžiuje. Jis teisinasi ir atsiprašo, kad negalėjes jos sutikti Briusely, nes buves staiga iškviestas i Londona ir nebuves Briuselyje. Silvijai šiu gražiu pasiaiškinimo žodžiu pilnai užtenka, ji neklausinėja jo smulkiau. Vėl ju draugystė klesti, vėl jie dažnai abu visur. Taip ateina ir Nauji Metai. Vasario mėnesi Mornardas pareiškia, kad vienas belgu laikraštis ji paskyres korespondentu i Amerika ir jis turis išvykti. Kalbina ir ja grižti atgal i New Yorka, kur jie vėl pasimatysia.

Dingus Mornardui, neilgai trukus ir Silvija grižta i New Yorka, tačiau veltui jos laukimas, — jis nepasirodo. Tik po kiek laiko ji gauna kelias telegramas, kuriose Mornardas informuoja ja, jog susidūres su sunkumais gauti Amerikos viza ir tebesėdis Briuselyje.

New Yorke jis atsiranda tik rugsėjo mėnesi. Čia jis jau nebesivadina Mornardu, bet Frank Jaksonu.

(*bus daugiau*)

Sekmadienio RIMČIAI

Kai komunizmas, nesiskaitydamas su kokiomis nors priemonėmis, atkakliai puola Kat. Bažnyčia ir jos vadus, Šv. Sostas urbi et orbi (miestui ir pasauliui) paskelbė savo sprendima.

" Acta Saedis Apostolicae " (liepos 13d.) yra paskelbtas toks Sanctum Officium nustatytas ir Šv. Tėvo patvirtintas sprendimas:

1. Ar katalikas teisėtai gali būti komunistu arba padėti komunistams?

— Ne. Komunizmas yra materialistinė ir anti-Kristinė doktrina. Katalikai komunistai, nors tvirtina, jog neišsižadėjo tikėjimo, iš tikruju savo veikla yra Dievo, o taip pat tikrojo Kristaus Bažnyčios tikėjimo priešai.

2. Ar katalikas gali legaliai spausdinti, platinti ir skaityti knygas, žurnalus, laikraščius ar brošiūras, platinančias komunistu doktrina arba rašinėti i tokius leidinius?

— Ne. Tai yra pasmerkta Kanonu Kodekso 1399 str., kuris smerkia eretiškus leidinius.

3. Ar katalikai laisva valia ir be prievartos elgiasi taip, kaip paminėta 1 ir 2 klausime, gali būti prileisti prie Šv. Sakramentu?

— Ne. Bažnytinė teisė draudžia leisti prie Šv. Sakramentu žmones, kurie dvasiniai nėra prie ju prisirenge.

4. Ar katalikai, kurie išpažista materialistine ir anti-Kristine komunizmo doktrina, o ypatingai tie, kurie gina ta doktrina ir platina ja, pačiu faktu kadangi yra atkritėliai nuo kataliku tikėjimo, neipuola i ekskomunika, Šv. Sostui rezervuota?

— Taip.

Šitas Šv. Sosto dekretas rodo, jog Kat. Bažnyčia netiki komunistu skelbiama tikėjimo laisve ir ryžtasi sudrausminti savo tikinčiuosius.

Britanijos LIETUVIS VISAME PASAULYJE

1949, liepos 22.

ROMA. Italijo Parlamente, laike debatu del Atlanto Pakto, prieita iki mustyniu tarp krikscioniu demokratu ir komunistu.

VASINGTONAS. Prezidentas Trumanas susauke atomines energijos specialistu slapta posedi. Posedis truko 3 valandas.

BERNAS. Sveicarijos ir JAV-biu seismografai uzregistravo pereita savaite paslaptingus sprogimus.

KANTONAS. Kinijos vyriausybininku kariuomene keliose vietose iskele desanta komunistines kariuomenes uzvaldytuose plotuose. Stipresnis desantas iskeltas netoli Sanchajaus.

BERLYNAS. Baltijos juroje buvo pagautas nedidelis banginys. Tai retas ivykis. Banginys isstatytas parodai.

LIETUVOS SKAUTAMS ANGLIJOJE

BUDĖKIME, SESĖS IR BROLIAI !

Savo laiku mes stengėmės isibėgėti Vokietijoje, besiburdami i skiltis, būrelius ir draugoves, lyg būtume norėje pasivyti skautu istatu kelyje, ka buvome užgaiše karo metais. Ir vos isibėgėjome, kaip teko iš Vokietijos, lyg is tramplyno, sokti ko toliau i nauja tremtinio kelio dali.

Jums, Anglijoje gyvenantiems teko vieniems iš pirmuju išsklisti iš mūsu tuntu Vokietijoje ir kurti naujas skiltis, būrelius ir draugoves, blaškomiems darbo sutarčiu iš vietos i vieta ir beveik visiems savo prakaite duona bevalgantiems. Daugis iš Jūsu tikėjosi gal rasias Anglijoje daugiau šiltos saulutės ir mažiau miglos bei juodo dūmo, negu radote. Bet tatai neišveisė skautiško šypsnio iš Jūsu veidu. Ir skautiškos vėliavos su lelija ir trispalve juostele viena po kitos kilo plasdenti Anglijos vėjuos.

Informacijos sekcija, išejusi iš pradinio, dar negausaus, 23 lapkričio 1947 m. saskridžio, su ps. Čeponiu ir v. sk. Alsbergu nužymėjo pirmasias pastangas rasti kelia vienam i kita, i benra lietuviu skautu šeima Anglijoje. Per LSS igaliotini s. Giedraiti nuo 1948 m. susirišote su lietuviais skautais pasaulyje. Prieš griždamas iš Anglijos, galiu perduoti, kad pasaulio skaučiu šefe Lady Baden-Powell, tiek auglu skautu šefas Lordas Rawallan, tiek išsamūs pokalbiai su Anglu Skautu Brolijos užsienio dalimi, užtikrino šiltais žodžiais visa broliška globa ir pagalba lietuviams skautams ju sunkioje tremties būtyje.

Birzelio 25-26 d. Jūsu vadovu suvažiaimas nusmaigstė tolimesni kelia: savitarpio ryšius, sasajas su anglu skautais, uniformos reikalus ir t.t.

Tad, stripriau paspauskime kits kito kairiaja, tvirtesni muškim žingsni ateitin, aukščiau iškelkim vėliavas.

Budėkim, Sesės Broliai!

Vadeivai s. R. Spaliui, jo pavaduotojuips. K. Vaitkevičiui linkiu nepalaužiamos ištvermes, Broliams skautininkams vyčiams, skautams ir vilkiukams kiekvienam asmeniškai — linkiu ryžto ir gražios sekmės, o sesutėms skautėms — jaukios šilumos.

VYRIAUSIAS SKAUTININKAS.
11.7.1949.

INFORMACIJOS

GAL TAS LIEČIA JUS . . .

Didelė dauguma atvykusiu Anglijon lietuviu jau yra užsiregistrave Lietuvos Pasiuntinybėje Londone — reiškia, yra praneše jai savo vardus-pravardes ir savo adresus. Bet yra dar tulas skaičius lietuviu, kurie dar nėra šios pilietinės pareigos atlike. Yra ir tokiu kurie nors ir yra pas mus užregistruoti, bet paskui pakeitė savo gyvenamaja vieta ir pamiršo Pasiuntinybei pranešti savo nauja adresa.

Pasiuntinybė veda atvykusiuju Anglijon lietuviu kartoteka. Yra svarbu, kad šioje kartotėkoje visu lietuviu adresai butu visados teisingi. Tas yra reikalinga daugeliu atvėju. Pavyzdžiui:

(1) *Pasiuntinybė gauna daug laišku su paieškojimais Anglijoj gyvenančiu giminiu, draugu ar pažistamu. Paprastai mes juos persiunčiame paieškomiesiems sulyg kartotekos adresu. Bet kieno adresas kartotekoje nėra teisingas, Pasiuntinybės laiškai grižta atgal — susidaro tik bereikalingo darbo ir pašto išlaidu.*

(2) *Daugelis Anglijoj gyvenančiu lietuviu iėško savo giminiu ar pažistamu Amerikoje. Musu Konsulatai Amerikoje, surade juos, siuncia apie tai pranešimus mums Londonan. Is čia mes juos išsiuntinėjame, kam priklauso. Ir iš čia mes patiriame, kad daugelio adresai yra jau pasene, nes musu siunčiamieji laiškai grižta atgal. Ir vėl bereikalingas „klapatas", laiko gaišinimas ir išlaidos, o toki apsileide žmonės negauna svarbiu sau žiniu.*

Sia proga tenka pažymėti, kad visi Kartotekos ardesai yra Pasiuntinybės dokumentu ir archyvu dalis. Jie laikomi saugiai ir niekam be reikalo neišduodamai. Asmuo, kuris paiėškomas, gauna iš mūsu žinia, kas jo iėško ir jis pats gali iėškančiam atsakyti, ar neatsakyti. Mes esame pasirenge mūsu žmonėms patarnauti, bet galėsime greitai ir gerai tai padaryti tik su musu žmoniu pagelba. Todėl, kas dar nėra užsiregistraves — užsiregistruokite; kas yra pakeites savo adresa — tuojaus praneškite Pasiuntinybei savo sena ir nauja adresa; kas išvyksta iš šio krašto — apie tai taipgi duokit mums žinia. Tuomi jus ne tik pagelbėsite mums laikyti Kartoteka tvarkoje, bet dažnai gal būt ir sau naudos iš to turėsite.

LITHUANIAN LEGATION, 17, ESSEX VILLAS, LONDON, W.8.

MOKSLO PASAULYJE

Rašo—Dr. K. VALTERIS

CHEMINĖ SUDĖTIS. Tik nedaugelio virusu težinoma ir, pasirodo, ji panaši i bakteriju chemine sudėti. Svarbiausia sudėtinė dalis yra nukleoproteinai (baltyminis junginys), be to, čia randam anglavandžiu, lipoidu ir t.t. Juo didesni virusai, juo turi komplikuotesne chemine struktūra ir atvirkščiai.

ISIVERŽIMO I KŪNA KELIAI. Virusai, kaip ir bakterijos, gali patekti i mūsu kūna ivairiais keliais, k.a.l.) i krauja ikandus parazitams (taip utėlės pernėsa dėmėtaja šiltine, o moskitai-geltonaji drugi) 2) i kvepavimo takus-perora (v. gripas), 3) i oda-prisilietimo būdu (pav. karpos) 4) i šviežia žaizda-per seiles (pv.pasiutimas).

MĖGSTAMOS VIETOS. Skirtingi virusai turi skirtinga ir skoni. Vieni ju mėgsta isikurti kvepavimo taku gleivinėje, kiti odoje, o dar kiti nervu sistemoje (ir tai tik tam tikroj smegenu vietoj) ir t.t.

Gyvuoti ir daugintis virusai gali tik gyvoj celėj! Be to, yra pastebėta, kad jie geriau jaučiasi ir greičciau dauginasi tose celėsė, kurios yra veiklios ir energingos.

FORMA. Paprastai virusai yra apskriti, bet yra keturkampiu ir net pailgu-lazdeliu formos.

ATSPARUMAS. Dauguma virusu yra žymiai atsparesni už bakterijas: jie išbūna gyvi daugeli metu 30-40% glycerine, kuriame greit žūva beveik visos bakterijos. O vištu vėži sukelia virusai gali išbūti eile metu išdžiovinti (milteliu pavydale) ir, po to iskiepyti sveikoms vištoms, sukelia vėži.

KOVOS PRIEMONĖS. Kova su virusais diena iš dienos darosi sekmingesnė. Prieš eile virusiniu ligu pasiekti rezultatai yra net puikūs. Dėka ištobulinto skiepyjimo dabartiniais laikais raupai ar pasiutimo liga jau nebebaisi. Atspariausi virusinėms ligoms, kaip, ir apskritai užkrečiamoms ligoms, yra vaikai 6-12 metu amziaus. Jei jie suserga, tai ligos eiga būna legva, persirge igyja tai ligai astparuma (imuniteta) kartais visam gyvenimui (bus daugiau).

SVARI IR PATOGI NAKVYNĖ
prie pat jūros. Geras ir skoningas maistas pilnai dienai 12/6.
PUIKUS MIESTAS ATOSTOGOMS!
Rašyti šiuo adresu:
Mr. Leonardus ZIVATKAUSKAS,
62, Holmfield Rd., BLACKPOOL.

MODERNISKAS PRIVATUS VIESBUTIS
18 Talbot Square, London, W.2
Telef.—Paddington 2855
puikiai mebliuotas, dang kambariu su privaciomis voniomis (2 min. kelio nuo Paddington stoties). Susikalbama prancuziskai, vokiskai, italiskai, rusiskai.
Kaina 12/6 *nakvyne ir pusryeiai.*
sav. A. TISKEVICIUS.

Maloniai praleisite atostogas pigiame VIEŠBUTYJE-PENSIJONE Londone. Pernakvojimas nuo 5/-. Kambarys su lovom nuo 12/-. Pusryčiai 2/-. Pietūs 3/-.
CEDAR MANSION HOTEL
20 Gunterstone Road,
West Kensington,
London, W.14
Telf. FULham 0262
Susikalbama angliškai, vokieškai ir rusiškai. Dvi minutės kelio nuo požeminio st. WEST KENSINGTON ir BARONS COURT.

SMULKŪS SKELBIMAI

Elena Zubraskaitė (gal Zubrauskaitė); *Vytautas Mauza*, buves High Ercall; *Petras Zilinskas*, buves ten pat; *Alfonsas Taraska*, sunus Onos, paeina is Telsiu; *L. Sarkys*, buves Full Sutton stovykloje; *Apolionija Jarosienė*, buvusi Ruddington, Notts; *Juozas Baksa*, buves Lemingston Spa; *Pranas Réksnis*, buves Thetford, Norfolk; *St. Aleksandravicius*, buv. Market Harborough; *Liudas Dargelis*, buves Bitteswell; *Kazys Skudutis*, buves Full Sutton; *Adolfas Kuliesius*, buves Childs Ercall; *Juozas Jurgilas*, buves Thetford, Norfolk; *Kazys Bujauskas*, buv. Market Harborough; *Robertas Berzaitis*, buv. Hardwick Miners Hostel; *Vytautas Daunoras*, buves Full Sutton. Jie patys, ar kas apie juos zino, prasomi atsiliepti i:

LITHUANIAN LEGATION,
17, Essex Villas,
London, W.8

Mgr. WANDA SWIDERSKA atlieka ivairiusmediciniškus analizus kraujo (Wasermanno ir Kahno metodais) šlapumo (ir nustato neštuma), pilvo nenormalumus ir t.t. 16, St. Gabriels Rd., London, N.W.2. GLA 8776. Taipgi ir paštu.

Kontinentine dešra po 5/9 už svara (ne mažiau kaip 3 svarus) išsiunčiame i provincija gave pašto orderi. Rašyti: Continental Food Supplies, 255, Harrow Rd. LONDON, W.2.

Generolo Anderso politiniai atsiminimai: "AN ARMY IN EXILE." Greitas pristatymas pastu. Kaina 1 sv. 1 sil. ir persiuntimas 6 penai.

To Gryf Publications, Ltd., 59/61, Hatton Garden, London, E.C.1, Please send to my address.....
.....
.....
.....
1 copy of an "AN ARMY IN EXILE."
Enclosed cheque, PO, MO
.....
(signature)

KUR APUOKAS? Užėjusi karščiu banga keletai dienu sulėtino APUOKO perinima. Tačiau, kaip iš centrinės peryklos pranešama, jau pasirodė APUOKO Nr. 3. APUOKO platintojus ir pavienius skaitytojus prašome užsisakyti Nr. 3. APUOKO perykloje, 38, Melville Rd., COVENTRY. Egzempliorius kainuoja — 3 sixpenai. Thank you!

LIETUVIAI, vienas 24 m. antras 37 m. noretume susirasineti vedybu tikslu su lietuvaitemis, ne senesnemis musu amziaus. Rasyti: Paso Nr. 217,7 antras Nr. 3778/49, E. Lavant, Site 4, Nr. Chichester,. Sx

"VYTIS"
Atviruko formato, triju spalvu. Grazi dovana bet kuria proga.
VIENETO KAINA 6 PENAI
Uzsakant 20 egz. ar daugiau duodama 10% nuolaida.

LAISKAMS POPIERIUS
su atspausdintais Lietuvos vaizdais ir vokai, 12 VIENETU KAINA 2/-
Uzsakant 10 tuzinu duodama 10 nuolaida
Uzsakymai ispildomi tuojau
Uzsakymus siusti adresu:
F. NEVERAVICIUS
40, Fosse Road, Central, Leicester

Esu 26 m. lietuvis. Noriu susirašinėti su lietuvaite nuo 19 iki 26 metu, vedybu tikslu. Atsakysiu tik i rimtus laiškus. Rašyti: Queens Drive Miners Hostel, Doncaster, Yorks. Identity No. 3261.

Paieškomi: VLADAS BALČIŪNAS, s. Balio, kiles iš Zarasu apsk. JUOZAS MATAITIS, s. Juozo, gimes Rygoje, ONA VAITONYTĖ, Petras VALENTUKEVIČIUS, s. Kazio, kiles iš Merkinės v. Albertas MURANKA, ankščiau gyvenes netoli Bristol, p. Meižienė, atsiliepti ar pranešti: Lithuanian Association, 2, London Mews, London St., London, W.2.

Printed by the Dragon Press,
49-51, John Street, Luton.

IŠSIKIRKP IR PASILAIKYK! Jei jis tau nereikalingas, pasiusk ši skelbima draugui, kuris tau bus dėkingas.

ANGLŲ KALBOS STUDIJOS

yra lengvos, jei naudosi moderniškus vadovėlius specialiai paruoštus žinomu mokytoju užsieniečiams.

C. E. Eckersley:
ESSENTIAL ENGLISH FOR FOREIGN STUDENTS, Book I — 3/6, Book II — 3/6, Book III — 4/-, Book IV — 5/-. Persiuntimas 4d. už. knyga.
AN EVERYDAY ENGLISH COURSE FOR FOREIGN STUDENTS (vadovėlis pradedantiems). Kaina 4/-. Persiuntimas 4d.
A MODERN ENGLISH COURSE FOR FOREIGN STUDENTS (pažengusiuju kursas, tiems, kurie jau turi pradžia). Kaina 3/9. Persiuntimas 4d.
A CONCISE ENGLISH GRAMMAR FOR FOREIGN STUDENTS. Kaina 3/6. Persiuntimas 4d.
BRIGHTER ENGLISH (trumpos apysakos, poemos ir eil). Visiškam kalbos naudojimui. Kaina 4/-. Persiuntimas 4d.
ENGLAND AND THE ENGLISH (vadovėlis pažengusiems mokiniams). Kaina 5/6. Persiuntimas 6d.

C. E. Eckersley and W. Kaufmann:
A COMMERCIAL COURSE FOR FOREIGN STUDENTS (istaigos tvarka, komerciniai metodai ir papročiai, saskaityba, prekybos organizacija ir anglu komercinė korespondencija). Kaina 7/6. Persiuntimas 6d.

C. E. Eckersley and L. C. B. Seaman:
PATTERN OF ENGLAND (naujausias vadovėlis pažengusiems mokiniams). Book I — 6/-, Book II — 6/-. Persiuntimas kiekvienos po. 6d.

J. T. Fitikides: COMMON MISTAKES IN ENGLISH (nurodo, kaip išvengti klaidu kalbant ir rašant angliškai). Kaina 2/9. Persiuntimas 4d.

A. J. Worral:
ENGLISH IDIOMS FOR FOREIGN STUDENTS (Išsireiškimu paaiškinimas ir nurodymai kaip juos naudoti pasikalbėjimuose). Kaina 2/6. Persiuntimas 4d.

W. Stannard Allen: LIVING ENGLISH STRUCTURE (Svarbus vadovėlis pamokantis anglu kalbos sakiniu konstrukcijos). Kaina 6/6. Persiuntimas 6d.

C. Miller: A GRAMMAR of MODERN ENGLISH FOR FOREIGN STUDENTS. Kaina 5/-. Persiuntimas 4d.

Brian Kelly: AN ADVANCED ENGLISH COURSE FOR FOREIGN STUDENTS (vadovėlis žymiai pažengusiems mokiniams). Kaina 8/-. Pers. 6d.

Max Bellows: ENGLISH-GERMAN DICTIONARY (moderniškas vokiškai-angliškas ir angliškai-vokiškas žodynas, irištas drobėje). Kaina 12/6. Pers. 9d.

TIEMS, KURIE NAUDOJA LĖNKU KALBA REKOMENDUOJAME:
C. E. Eckersley and M. Corbridge-Parkaniowska: ESSENTIAL ENGLISH FOR POLISH STUDENTS (ivedamasis kursas pradedantiems, su lenkiškas paaiškinimais ir pastabomis). Kaina 2/-. Persiuntimas 4d.

Persiuntimo mokestis sumažėja pusiau, jei užsisakoma penkios ar daugiau knygu. Jei norima, kad knygos būtu siustos registruotu paštu papildomai pridėkite 4 penus. Visos šios knygos yra siunčiamos ir i Vokietija, Prancūzija ir kitus kraštus ir tuo atvėju persiuntimo mokestis padidėja 4 penais.

UŽSAKYMUS, kartu su mokesčiu už knygas ir persiuntima, siuskite:

THE VISTULA PRESS LIMITED
449, Oxford Street, London, W.1